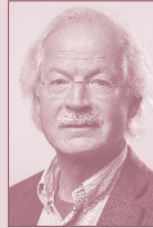

WEDDEN OP BEVOLKINGSDRUK

Het verband tussen bevolkingsgroei en voedselvoorziening houdt bevolkingswetenschappers al bezig sinds de dagen van Thomas Malthus. In diens visie leidt ongebreidelde bevolkingsgroei tot rampspoed en tegenslag die door morele terughoudendheid in kindertal en natuurlijke krachten als hongersnoden en epidemieën in het gareel zal worden gehouden. In het bevolkingsdebat belichten meer pessimistisch ingestelde wetenschappers vooral de negatieve kanten van bevolkingsgroei (voedseltekorten, uitputting van hulpbronnen, armoede). Optimisten wijzen vooral op de positieve gevolgen van groei, zoals technologische vooruitgang, welvaart en economische ontwikkeling.

Het debat woedde hevig in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw ("De Club van Rome") maar is nog steeds actueel. Met een knipoog naar een eerdere weddenschap over bevolkingsgroei en de prijzen van grondstoffen tussen de ecooloog en pessimist Paul Ehrlich en de optimist en econoom Julian Simon in 1980, die door optimist Simon werd gewonnen (zie Demos van maart 2019), werd tien jaar geleden een vergelijkbare weddenschap aangegaan, die onlangs werd beslist. Ditmaal ging het over de prijzen van voedsel. Economisch-demo-

graaf David Lam betoogde als optimist dat de wereldvoedselproductie in de laatste halve eeuw ondanks de explosieve bevolkingsgroei sneller groeide dan de wereldbevolking; de voedselprijzen zouden ondanks de doorgaande bevolkingsgroei dalen. Sociaal-demograaf Stan Becker redeneerde, dat met toenemende bevolkingsdruk het blijven verhogen van de voedselproductie steeds problematischer wordt, met schaarste en stijgende voedselprijzen als gevolg. Dit keer won de pessimist Becker al was het op het nippertje! Beide experts waren overigens realist genoeg om te wijzen op de steeds groter wordende milieudruk.

Dat de discussie over de gevolgen van bevolkingsgroei de gemoeieren bezig blijft houden is niet verwonderlijk gezien de extra twee miljard wereldburgers die tot het midden van de eeuw worden verwacht. Beide weddenschap laten zien dat als het gaat om de gevolgen van bevolkingsgroei, er heel veel factoren in het spel zijn, waarbij er niet een enkele "smoking gun" is. Iedereen is het er over eens dat de toekomstige bevolkingsontwikkeling een grote rol speelt als het gaat om de oplossing van maatschappelijke vraagstukken zoals duurzame ontwikkeling, de klimaatcrisis, armoede en ongelijkheid. Over de rol van bevolkingsbeleid bestaat dan weer minder overeenstemming.

Nico van Nimwegen